

SGK Genelgesi 2023/21 – Deprem Bölgesi 5746 Sayılı Kanun İşveren Prim Teşviki

SGK Genelgesi 2023/21 T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
BAŞKANLIĞI Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü Sayı :
E-83604451-207.02-75671902 Konu: 138 Sayılı Cumhu...

SGK Genelgesi 2023/21 – Deprem Bölgesi 5746 Sayılı Kanun İşveren Prim Teşviki

Tarih: 23 Haziran 2023

SGK Genelgesi 2023/21

T.C.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-83604451-207.02-75671902

Konu: 138 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 4 üncü
Maddesi Kapsamında Sigorta Primi Teşviki

Tarih: 21.06.2023

GENELGE

2023/21

ÖZET

Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde faaliyet gösteren 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen işletmeler, olağanüstü hal süresince 08.02.2023 ila 08.05.2023 (bu tarih dahil) tarihleri arasında 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sigorta primi desteğinden işveren hissesinin tamamı kadar yararlanabilecektir.

138 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sigorta prim desteğinden yararlanılabilmesi için kapsama giren sigortalıların kapsama giren çalışmaları dolayısıyla 25746/35746 kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresi içinde verilmesi gerekmektedir. 2023/Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs aylarında 25746 kanun numarası seçilmek suretiyle yasal süresi içinde verilen aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile hem beş puanlık indirimden hem de 138 sayılı Kararname gereğince 5746 sayılı Kanun'da yer alan sigorta primi desteğinden yararlanılacaktır.

4734 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesi kapsamında alım ve yapım işlerinde çalıştırılan ve destek kapsamına giren sigortalılardan dolayı 2023/Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs aylarında 35746 kanun numarası seçilmek suretiyle yasal süresi içinde verilen aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile beş puanlık indirim uygulanmaksızın sadece 138 sayılı Kararname gereğince 5746 sayılı Kanun'da yer alan sigorta primi desteğinden yararlanılacaktır. (TÜRMOB)

1 . Genel Açıklamalar

Bilindiği gibi, 28.02.2008 tarihli ve [5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun](#)'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, kapsama giren

işyerlerinde çalışan sigortalıların prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısına karşılık gelen kısmın Hazine ve Maliye Bakanlığınca karşılanacağına yönelik hüküm yer almaktadır. Söz konusu desteğe ilişkin usul ve esaslar ise 2008/85, 2009/21, 2009/139 ve 2015/12 nolu Genelgelerde açıklanmıştır.

Yine, 31.03.2023 tarihli ve 32419 sayılı Resmi Gazete'de [138 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi](#) yayımlanmıştır.

Bahse konu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 08.02.2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla ilan edilen olağanüstü hal kapsamında sosyal hizmetler alanına, özel öğretim kurumlarına, araştırma, geliştirme ve tasarım faaliyetleri ile teknoloji geliştirme bölgelerine ve KOSGEB destek alacaklarına ilişkin bazı tedbirler alınmıştır.

Bu kapsamda, 138 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesi 06.02.2023 tarihinden geçerli olmak üzere 31.03.2023 tarihinde yürürlüğe girmiş olup anılan maddenin ikinci fıkrasının uygulamasına ilişkin usul ve esaslar aşağıda açıklanmıştır.

2 . Destek Süresi ve Kapsama Giren İşyerleri

138 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde 4 üncü maddenin 06.02.2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdiği düzenlenmiş olsa da [6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı](#)'nda olağanüstü hal başlangıç tarihinin 08.02.2023 olması sebebiyle, 138 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sigorta prim desteğinden Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde faaliyet gösteren 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen işletmeler olağanüstü hal süresince 08.02.2023 ila 08.05.2023

(bu tarih dahil) tarihleri arasında 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sigorta primi desteğinden işveren hissesinin tamamı kadar yararlanabilecektir.

3 .Aylık Prim ve Hizmet Belgelerinin/Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamelerinin Kuruma Verilmesi

Bilindiği gibi, 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde yer alan sigorta prim desteğinden yararlanılabilmesi için kapsama giren sigortalıların kapsama giren çalışmaları dolayısıyla 05746/15746 kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgesinin / muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresi içinde verilmiş olması gerekmektedir.

138 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sigorta prim desteğinden yararlanılabilmesi için kapsama giren sigortalıların kapsama giren çalışmaları dolayısıyla 25746/35746 kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresi içinde verilmiş olması gerekmektedir.

Buna göre, 2023/Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs aylarında 25746 kanun numarası seçilmek suretiyle yasal süresi içinde verilen aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile hem beş puanlık indirimden hem de 138 sayılı Kararname gereğince 5746 sayılı Kanun'da yer alan sigorta primi desteğinden yararlanılacaktır.

[4734 sayılı Kanun](#)'un 3 üncü maddesi kapsamında alım ve yapım işlerinde çalıştırılan ve destek kapsamına giren sigortalılardan dolayı 2023/Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs aylarında 35746 kanun numarası seçilmek suretiyle yasal süresi içinde verilen aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile beş puanlık indirim uygulanmaksızın

sadece 138 sayılı Kararname gereğince 5746 sayılı Kanun'da yer alan sigorta primi desteğinden yararlanılacaktır.

Ancak, destek süresi 08.02.2023 ila 08.05.2023 tarihlerini kapsadığından 2023/Şubat ayına ilişkin düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin sigortalıların 01.02.2023 ila 07.02.2023 tarihlerindeki kapsama giren çalışmaları dolayısıyla 05746/15746 kanun türü seçmek suretiyle, 08.02.2023 tarihi ve sonrasındaki kapsama giren çalışmalarının ise 25746/35746 kanun türü seçmek suretiyle yasal süresi içinde verilmesi gerekmektedir.

Yine, 2023/Mayıs ayına ilişkin verilecek aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin sigortalıların 01.05.2023 ila 08.05.2023 tarihlerindeki kapsama giren çalışmaları dolayısıyla 25746/35746 kanun türü seçmek suretiyle, 09.05.2023 tarihi ve sonrasındaki kapsama giren çalışmalarının ise 05746/15746 kanun türü seçmek suretiyle yasal süresi içinde verilmesi gerekmektedir.

Örnek 1: Gaziantep ilinde faaliyet gösteren (A) Tasarım Merkezinde 15 tasarım personelinin çalıştığı ve bu sigortalıların 2023/Şubat ayının tamamında çalıştığı varsayıldığında; bu sigortalıların 2023/Şubat ayında 7 günlük 05746 kanun numarası, 23 günlük 25746 kanun numarası seçilmek suretiyle muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile bildirilmesi gerekmektedir.

Örnek 2: Diyarbakır ilinde faaliyet gösteren (B) Ar- Ge Merkezinde 40 Ar-Ge personelinin çalıştığı ve bu sigortalıların 2023/Mayıs ayının tamamında çalıştığı varsayıldığında; bu sigortalıların 2023/Mayıs ayında 8 günlük 25746 kanun numarası, 22 günlük 05746 kanun numarası seçilmek suretiyle muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile bildirilmesi gerekmektedir.

Örnek 3: Malatya ilinde faaliyet gösteren (C) Ar-Ge Merkezinde 45 Ar-Ge personelinin çalıştığı, bu Ar-Ge personelinden

sigortalı (S)'nin 03.02.2023 tarihinde destek kapsamında çalışmaya başladığı, aynı sigortalının 24.02.2023 tarihinde işten ayrıldığı varsayıldığında, destek süresinin 08.02.2023 tarihinde başlaması nedeniyle sigortalı (S)'nin 2023 Şubat ayında 5 günlük 05746 kanun numarası, 17 günlük 25746 kanun numarası seçilmek suretiyle muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile bildirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, ayın 15 'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmaları karşılığı ücret alan sigortalılar yönünden ise 2023/Ocak, Şubat, Mart ve Nisan dönemlerinde 138 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sigorta prim desteğinden yararlanılacaktır.

Bu durumda, destek süresi 08.02.2023 ila 08.05.2023 tarihlerini kapsadığından 2023/Ocak dönemi için en fazla 7 gün (08.02.2023-14.2.2023) üzerinden, 2023/Nisan dönemi için ise en fazla 24 gün (15.04.2023-08.05.2023) üzerinden 25746/35746 kanun türü seçilmek suretiyle aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin yasal süresi içinde verilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, Kurum Yönetim Kurulumuzun 24.05.2023 tarihli ve 2023/75 sayılı kararı ile Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde 06.02.2023 tarihinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle 06.02.2023 ila 26.06.2023 tarihleri arasında verilmesi gereken muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin 15.08.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) verilmesi halinde ve muhteviyatı prim borçları ile 06.02.2023 tarihi öncesi yasal ödeme süresi geçmiş borçların 31.08.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) ödenmesi kaydıyla bu illerde faaliyet gösteren işyerlerinin teşviklerden yararlandırılmasına karar verilmiştir.

Bu bağlamda, 138 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesinde yer alan prim desteğine ilişkin uygulama 06.02.2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdiğinden, bahse konu illerde bu destekten yararlanmak için kapsama giren sigortalılardan dolayı 2023/Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin olarak 25746/35746 kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinin /muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin 15.08.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) verilmesi ya da bu aylara ilişkin olarak kanun numarası seçilmeksizin ya da diğer kanun numaraları seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin 15.08.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) 25746/35746 kanun numarası ile değiştirilmesi mümkündür.

4. Sigorta Primi Desteğinin Hesaplanması

Bilindiği üzere, [5510 sayılı Kanun](#)'un 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun'da yer alan sigorta primi desteğinden yararlanmakta olan işverenler, 01.03.2011 tarihinden itibaren, öncelikle kapsama giren sigortalıların prime esas kazanç üst sınırına kadar olan kazançlarından dolayı beş puanlık prim indiriminden yararlanmakta, ardından 5746 sayılı Kanun'da yer alan teşvikten yararlanmaktadırlar.

Buna göre, 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamındaki sigortalıların kapsama giren çalışmaları dolayısıyla 138 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sigorta primi desteğinden, öncelikle 5510 sayılı Kanun'un 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan prime esas kazanç üst sınıra kadar olan kazançlar üzerinden hesaplanacak malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primlerinde beş puanlık sigorta primi işveren hissesi indirim tutarı ile prime esas kazanç üst

sınıra kadar olan kazançlar üzerinden kalan işveren hissesine karşılık gelen sigorta primi tutarının toplamı kadar yararlanılacaktır.

Örnek 4: Gaziantep ilinde faaliyet gösteren (B) Tasarım Merkezinde 15 tasarım personelinin çalıştığı ve bu sigortalılar için 2023/Mart ayında destek kapsamında 300.000,00 TL prime esas kazanç bildirildiği ve bu sigortalıların 2023/Mart ayının tamamında çalıştığı ve 25746 kanun numarası seçilmek suretiyle muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile bildirildiği varsayıldığında;

Bahse konu sigortalılar için;

$300.000,00 * 5/100 = 15.000,00$ TL beş puanlık indirim Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanacaktır.

$300.000,00 * 15,5 /100 = 46.500,00$ TL 5746 sayılı Kanun kapsamındaki destek Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanacaktır.

Dolayısıyla, işveren tarafından ödenmesi gereken sigorta primi ve işsizlik sigortası primi;

$300.000,00 * 37,5 / 100 = 112.500,00$ TL,

$112.500,00 - (15.000,00 + 46.500,00) = 51.000,00$ TL olacaktır.

Örnek 5: Adana ilinde faaliyet gösteren (C) Ar- Ge Merkezinde 30 Ar-Ge personelinin çalıştığı, 4734 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesi kapsamında alınan ihale konusu işte çalıştırılan bu sigortalılar için 2023/Nisan ayında destek kapsamında 600.000,00 TL prime esas kazanç bildirildiği ve bu sigortalıların 2023/Nisan ayının tamamında çalıştığı ve 35746 kanun numarası seçilmek suretiyle muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile bildirildiği varsayıldığında;

Bahse konu sigortalılar için;

$600.000,00 * 20,5/100 = 123.000,00$ TL 5746 sayılı Kanun

kapsamındaki destek Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanacaktır.

Dolayısıyla, işveren tarafından ödenmesi gereken sigorta primi ve işsizlik sigortası primi;

*600.000,00 * 37,5 / 100 = 225.000,00 TL,*

225.000,00 – 123.000,00 =102.000,00 TL olacaktır.

5. Destekten Yararlanmak Amacıyla Yapılacak Başvuru İşlemleri

Bilindiği üzere, 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sigorta primi desteğinden yararlanmakta olan veya yararlanacak olan işyerlerinin söz konusu destekten yararlanabilmelerini teminen Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünce/Sosyal Güvenlik Merkezince Kurumumuz sistemlerinde "İşveren İntera/Teşvikler ve Tanımlar/Kanun No ve Belge Türü Tanımlama" menüsünde yer alan "5746 Sayılı Ar-Ge Kanun Bilgileri-05746" veya "5746 Sayılı Kanuna Tabi Olup 5 Puanlık Prim İndirimine Tabi Olmayan İşyeri Bilgileri-15746" alanından tanımlama yapılmaktadır.

Bu bağlamda, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde geçerli olmak üzere;

– 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde yer alan sigorta primi desteğinden yararlanılabilmesi için "5746 Sayılı Ar-Ge Kanun Bilgileri-05746" tanımı olan işyerlerinin 25746;

– 4734 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesi kapsamında alım ve yapım işlerinde çalıştırılan ve destek kapsamına giren sigortalılardan dolayı 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde yer alan sigorta primi desteğinden yararlanılabilmesi için "5746 Sayılı Kanuna Tabi Olup 5 Puanlık Prim İndirimine Tabi Olmayan İşyeri Bilgileri-15746" tanımı olan işyerlerinin 35746;

kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim

hizmet beyannamesi verebilmelerine yönelik Kurumumuz sisteminde “Kanun No ve Belge Türü Tanımlama” alanında entegrasyon sağlanmıştır.

Dolayısıyla, 138 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sigorta primi desteğinden yararlanılabilmesi için Kurumumuz sisteminde hali hazırda 05746/15746 kanun tanımı bulunan işyerlerince Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkezine herhangi bir belge ibraz edilmesine gerek bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, 5746 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sigorta primi desteğinden yararlanılması yönünde daha önce 05746/15746 kanun tanımlaması bulunmayan ancak 138 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan destekten yararlanacak işyerlerinin 25746/35746 kanun numaralı aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi düzenleyebilmeleri için Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkezince “İşveren İnter/Teşvikler ve Tanımlar/Kanun No ve Belge Türü Tanımlama” menüsünde yer alan “5746 Sayılı Ar-Ge Kanun Bilgileri-05746” veya “5746 Sayılı Kanuna Tabi Olup 5 Puanlık Prim İndirimine Tabi Olmayan İşyeri Bilgileri-15746” alanından tanımlama yapılması gerekmektedir.

6. Diğer Hususlar

Bu Genelgede yer almayan hususlar hakkında 2008/85, 2009/21, 2009/139 ve 2015/12 nolu Genelgeler esas alınarak işlem yapılacaktır.

7. Yürürlük

Bu Genelge hükümleri 06.02.2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Kürşad ARAT

Kurum Başkan V.